

Haanja Kooli õpilaste hindamise, järgmisse klassi üleviimise ning klassikursust kordama jätmise ja põhikooli lõpetamise alused, tingimused ja kord.

ÜLDSÄTTED

1. Õppenõukogu otsusega sätestatakse kooli õppekavas põhiharidust omandavate õpilaste teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamise, õpilaste täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise ning järgmisse klassi üleviimise alused, tingimused ja kord.

2. Üleriigiliste tasemetööde ning põhikooli lõpetamiseks sooritavate eksamitööde hindamise erisused on sätestatud haridusministri määruses.

2. Hindamise alused

1. Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse õpilasele kohaldatava riikliku õppekavaga ja selle alusel koostatud kooli õppekavaga nõutavatest teadmistest ja oskustest.

2. Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli õppekava ning kooli kodukorra nõuetest.

3. Teadmiste, oskuste, käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtted, tingimused ja kord sätestatakse kooli õppekavas, arvestades põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses, käesolevas määruses ning teistes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel antud õigusaktides sätestatud.

4. Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi. IÕK kinnitatakse HEV koordineerija ja vastava aine õpetaja ettepanekul kooli direktori käskkirjaga, kusjuures on fikseeritud hindamise kord.

3. Hindamise eesmärk

Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;

- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

4. Hindamisest teavitamine

1. Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta kolm korda õppeaastas kooli õppekavas kehtestatud korras. Nõuded õpilase käitumisele esitatakse kooli kodukorras.
2. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord sätestatakse kooli õppekavas.
3. Kooli õppekavas sätestatud hindamise korralduse avalikustab kool avaliku teabe seaduse alusel kooli kodulehel.
4. Õpilased ja nende vanemad (hooldajad) saavad teavet hinnete kohta Stuudiumist ning selgitusi aineõpetajatelt ja klassijuhatajalt.

TEADMISTE, OSKUSTE JA KÄITUMISE HINDAMINE

1. Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

1. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.
2. Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste, kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.
3. Trimestri algul teeb vastava õppeaine õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi. Õpetajapoolne hindamisjuhend on välja toodud ainekavas ning hinnatavad tegevused töökavas.
4. Õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste aineõpetajatega ja on avalikustatud Stuudiumis.
5. Õpetajal on õigus arvestuslikke töid hinnata kuni ühe nädala jooksul. Tunnitööd hinnatakse üldjuhul järgmiseks ainetunniks.
6. Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse üldjuhul hindeid viiepallisüsteemis, mis kantakse Stuudiumis vastavatele lehekülgedele. Esimeses kooliastmes võib kasutada

kujundavat hindamist. Distsantsõppe perioodil on õpetajal õigus hinnata õpilast hindegas arvestatud (AR) või mitte arvestatud (MA).

7. Formaalse ja mitteformaalse õppe ühtlustamisel on õpilasel võimalik saada hindeid või arvestust vastavasse õppeainesse ka väljaspool kooli toimuvates ringides tehtu ja saavutatu eest, kui õpilane esitab oma tulemused (konkreetne töö, diplom, tänukiri, tunnistus vms) aineõpetajale.
8. Kujundav hindamine on õppe kestel toimuv hindamine, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasise õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
9. III kooliastmes korraldab põhikool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö. Loovtöö temaatika valib kool 7. klassi õpilastele, täpsema teemavaliku teevad õpilased. Loovtööd tehakse individuaalselt, paaris- või rühmatööna ühe või kahe õppeaasta vältel, kuid see peab olema lõpetatud ja hinnatud hiljemalt 8. klassi lõpuks.
10. Kui suulist vastust, kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegas «puudulik», «nõrk» või on hinne jäänud välja panemata (margitakse Stuudiumis “Tegemata”), siis antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks kuni 10 tööpäeva. Õigel ajal järelevastamata “Tegemata” muutub indeks „1”.
11. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine õpilase poolt, võib vastavat suulist vastust, kirjalikku või praktilist tööd või selle tulemust hinnata hindegas “1” (nõrk).
12. Kui õpilasel on kodune töö tegemata ja ta ei teavita õpetajat sellest tunni alguses või õpilane ei tööta tunnis kaasa ja ei täida etteantud ülesannet või õpilane puudub põhjuseta tunnist, kus oli planeeritud (õpetaja töökavas) hindamine, siis võib tegemata tööd hinnata hindegas „1” (nõrk).
13. Kui õpilane ei tule toime RÕK-iga, siis tuleb kohandada jõukohast õppekava (tugiteenused, HEV koordinaatori ettepanekul IÕK).

2. Hinded viiepallisüsteemis

Hindamisel viiepallisüsteemis:

- 1) hindegas „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava

temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid ning kui on saavutatud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust;

- 2) hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele ning kui on saavutatud 75 -89% maksimaalsest võimalikust punktide arvust;
- 3) hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus ning kui on saavutatud 50–74% maksimaalsest võimalikust punktide arvust;
- 4) hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui on saavutatud 20–49% maksimaalsest võimalikust punktide arvust;
- 5) hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub ning kui on saavutatud 0–19% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.

3. Mitteeristav hindamine

3.1 Mitteeristav hindamine I ja II kooliastmes

Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel võib kasutada mitteeristavat hindamist järgmistes õppeainetes: informaatika, võru keel, suhtlemisõpetus (SPLO), kunstiõpetus, tööõpetus, liikumisõpetus, muusikaõpetus, käsitöö, töö- ja tehnoloogiaõpetus. Mitteeristava hindamise puhul määrab aineõpetaja baastaseme, mille ületamise korral hinnatakse tulemus piisavaks sõnaga „arvestatud“ (AR) ning millest madalamal tasemel tulemus hinnatakse ebapiisavaks sõnaga „mittearvestatud“ (MA).

3.2 Mitteeristav hindamine III kooliastmes

Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse mitteeristavat hindamist III kooliastmes valikainetes - informaatika (7. klass) ja meediaõpetus (8. kl).

4. Kujundav hindamine

Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel võib kasutada kujundavat hindamist esimeses kooliastmes ning vähendatud õpitulemustega õppeainetes ja lihtsustatud õppekavas esimeses ja teises kooliastmes. Kujundavat hindamist (sõnalist hindamist) kasutatakse ka lihtsustatud õppekava toimetulekuõppe puhul.

5. Kokkuvõttev hindamine

1. Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestrihinneteks ning viimaste koondamine aastahinneteks. Kokkuvõttev hinne ei pea olema aritmeetiline keskmine. Trimestrihinne pannakse välja vähemalt kolme hinde alusel. Lihtsustatud õppekava toimetulekuõppe puhul toimub kirjaliku hinnangu andmine 2 korda õppeaastas.
2. Kui õppeperioodi keskel on õppeaine trimestrihinne jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk”.
3. Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik” või „nõrk” või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem vastavalt kooli õppekavas sätestatule. Stuudiumis parandatakse puudulikud hinded ning kokkuvõttes ka trimestri hinne (märke kuupäevaliselt tunnistuse paremal poolel märkuste real).
4. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
5. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

6. Käitumise ja hoolsuse hindamine

1. Põhikooliõpilase käitumist ja hoolsust hinnatakse igal trimestril. Klassijuhataja arvestab aineõpetajate pandud käitumis- ja hoolsusehindeid õpilasele vastava trimestrihinde väljapanemisel.
2. Õpilase käitumist ja hoolsust hinnatakse hinnetega "eeskujulik", "hea", "rahuldav" või "mitterahuldav".
3. Õpilase käitumise ja hoolsuse hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis ning väljaspool kooli; õpilase

suhtumine õppimisse ja ülesannetesse, tema kohusetunne, töökus, järjekindlus õppeülesannete täitmisel:

- a. Käitumishindega "eeskujulik" hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.
  - b. Hoolsuse hindegaga "eeskujulik" hinnatakse õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid oma võimete kohaselt, on ülesannete täitmisel püüdlik, hoolas ja iseseisev, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
  - c. Käitumishindega "hea" hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid.
  - d. Hoolsuse hindegaga "hea" hinnatakse õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib oma võimete kohaselt.
  - e. Käitumishindega "rahuldav" hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ning suunamist.
  - f. Hoolsuse hindegaga "rahuldav" hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid ja muid kohustusi, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt.
  - g. Käitumishindega "mitterahuldav" hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu õpetajate ega lastevanemate nõudmistele (erandjuhtudel võib õpilase käitumise hinnata "mitterahuldavaks" ka üksiku ühiskonna- või kõlblusvastase teo eest).
  - h. Hoolsuse hindegaga "mitterahuldav" hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimete kohaselt, suhtub õppimisse ja ülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli tegemata oma kodused õppeülesanded ning muud ülesanded koolis ja kodus.
4. Käitumises ja hoolsuses üldjuhul aastahindeid välja ei panda.

HINDE JA HINNANGU VAIDLUSTAMINE

1. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.
2. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest nimetatud taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

ÕPILASE TÄIENDAVALLE ÕPPETÖÖLE VÕI KLASSIKURSUST KORDAMA JÄTMINE

1. Trimestri hinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama.
2. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestri hinnetest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk”. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö pikkuse kooskõlastab aineõpetaja õpilasega ning selle raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
3. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk”, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase ja tema seadusliku esindaja ning kuulab ära nende arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.
4. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk”. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.
5. Klassikursust ei jäeta kordama lihtsustatud riikliku õppekava järgi õppivaid õpilasi.

ÕPILASE JÄRGMISSE KLASSI ÜLEVIIMINE

1. Õppenõukogu otsustab õpilase üleviimise järgmisse klassi trimestrihinnete alusel.
2. Õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, viiakse järgmisse klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 31. augustiks.

PÕHIKOOLI LÕPETAMINE

1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud eksamid vastavalt Eesti Vabariigi Valitsuse kehtestatud korrale.
2. Erandina võib lapsevanema (õpilase seadusliku esindaja) kirjaliku avalduse alusel õppenõukogu otsusega anda põhikooli lõputunnistuse ka 9. klassi õpilasele, kellel on puudulik aastahinne kuni kahes õppeaines.
3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.